

OPONENTSKÝ POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Sociální vztahy romské komunity v ulici Novohradská v Českých Budějovicích

Autorka práce: Dagmar Alexandra Trhlínová

Obor studia: Sociální a charitativní práce

Posudek vypracoval: Mgr. Michal Kaczor

Datum: 28. dubna 2017

Bakalářská práce Dagmar Alexandry Trhlínové na téma **Sociální vztahy romské komunity v ulici Novohradská v Českých Budějovicích** čítá celkově 58 stran (formát A4), včetně abstraktu. Svým zaměřením zcela odpovídá studovanému oboru. Práce si klade za cíl: „*Objasnění sociálních vztahů mezi Romy a většinovou společností, faktory, které tyto vztahy ovlivňují na základě studia odborné literatury a jejím použití ve výzkumném šetření, pro které bude zvolen kvalitativní výzkum za použití metody rozhovoru u vybraných respondentů*“ (s. 6).

Již v úvodu však práce postrádá důležitou součást – nastínění postupu řešení tématu. Jedná se zejména o rámcovou osnovu a zdůvodnění návaznosti jednotlivých částí (resp. kapitol) práce. Její struktura pak na čtenáře může působit nesourodě, tj. bez logické návaznosti jednotlivých kapitol. Zdůvodnění, proč autorka zvolila zrovna tuto strukturu, by výrazně napomohlo celkové orientaci v textu. Dále autorka píše o tom, že: „*S romskými obyvateli se pojí mnohdy **labelling**, za který v mnoha případech ani nemohou*“ (s. 6). Pro nezasvěceného čtenáře však není termín nikde vysvětlen, a navíc toto tvrzení není podloženo žádným relevantním zdrojem. Chybí rovněž vymezení dalších základních pojmů vztahujících se k pojednávané problematice, jako například „minorita“, „majorita“, anebo ústřední pojem „sociální vztahy“. Bylo by namísto blíže specifikovat, jak autorka sociální vztahy pojímá – a právě skrze toto čtenáře „vtáhnout“ do problematiky napjatých vztahů mezi minoritou a majoritou.

První kapitola se zabývá konkrétními negativními jevy ve společnosti, a to rasismem, diskriminací, předsudkem, stereotypem a samotnými konflikty mezi minoritou a majoritou. U pojmu „Diskriminace“ autorka začíná vymezením: „*Promítá se do konkrétních forem chování a jednání na úrovni osobní a institucionální (...)*“ (s. 7). Není však uvedena definice (resp. vysvětlení) pojmu, jehož základem je určité rozlišování (v tomto případě právě rozlišování Romů na základě jejich příslušnosti k minoritní skupině atp.). Nepříliš dobře uchopitelná je taktéž věta na konci kapitoly: „*Nedobry vztah mezi oběma skupinami prohlubují i úřady, které nevědí, zdali musí Romům pomáhat nebo je mohou ignorovat.*“ (s. 10). Uvítal bych bližší vysvětlení, jak je tato citace myšlena. Opravdu řeší úřady dilema, zda Romům pomáhat nebo je ignorovat?

Druhá kapitola je zajímavým přiblížením Romů, jejich historie a kultury, včetně pojednání o Romech v České republice a problematice jejich vzdělávání. Třetí kapitola je představením problematiky sociální exkluze, jejich příčin, typů a fází. Představeny jsou rovněž vztahující se fenomény – nezaměstnanost a zadluženost.

Čtvrtá kapitola čtenáři přibližuje specifika vyloučených lokalit, a věnuje se zejména oblastem bydlení a výchovy. Nakonec je charakterizována vyloučená lokalita Novohradská v Českých Budějovicích. Jde pravděpodobně (podle uvedené citace – s. 21) o přepis toho, co autorce sdělila komunitní pracovnice, což může způsobovat odchylky od faktických informací. Přinejmenším by bylo vhodné upřesnit, že šlo o rozhovor s komunitní pracovnicí, což ale z citace přímo nevyplývá.

Část práce věnující se výzkumu (pátá a šestá kapitola) je zpracována adekvátně a obsahuje potřebné náležitosti, tj.: cíl výzkumného šetření, výzkumné otázky, metodiku výzkumného šetření, způsob výběru respondentek a popis sběru dat, včetně přiblížení struktury rozhovoru s respondentkami, jejich výpovědí a celkové sumarizace výzkumu.

Následuje Diskuse a po ní závěrečná kapitola, ve které se lze dočíst, že: „(...) bylo cílem práce objasnění sociálních vztahů mezi obyvateli v ulici Novohradská a přiléhajícím domě v ulici J. Dietricha v Českých Budějovicích“ (s. 39). Hlavní cíl v úvodu tak může být pro čtenáře poněkud mystifikující a evokovat např. otázku, zda-li lze z tak malého vzorku místních reprezentantů minority (ul. Novohradského) a majority (ulice J. Dietricha) usuzovat něco o sociálních vztazích mezi Romy a většinovou společností obecně – což ale „na oko“ slibuje původní cíl v úvodu. Stejně tak v relativně strohém závěru chybí sumarizace onoho „objasnění sociálních vztahů mezi Romy a většinovou společností“ – co konkrétně je tedy objasněním jejich vzájemných sociálních vztahů a jaké faktory v tomto působí? Práce toto jistě obsahuje, ale nelogické uspořádání komplikuje orientaci v textu.

Celkově lze konstatovat, že práce vykazuje značné rezervy, zejména po formální stránce. Čtení textu je narušováno gramatickými chybami, překlepy a nejasnými formulacemi. Na druhou stranu však autorka adekvátně pracuje s citováním odborných zdrojů (včetně cizojazyčného), jejichž počet je pro bakalářskou práci zcela dostačující. Stejně tak i technické (resp. grafické) zpracování je v pořádku.

Práce i přes uvedené výtky naplňuje požadavky kladené na tento typ kvalifikační práce, a proto ji doporučuji k obhajobě. S ohledem na výše uvedené nedostatky navrhuji výslednou známku (dobře).